Educació mixta ≠ coeducació

Hi ha una gran diferència entre l'escola mixta, que correspon al model actual, on existeix la igualtat formal, tot i que encara no hi ha igualtat real, i l'escola coeducativa, que representa una escola sense desigualtats i que valora les diferències.

L'escola mixta reestrenada al nostre país el 1970, va generalitzar un model educatiu pensat per al gènere masculí, al qual van incorporar les alumnes sense que prèviament s'haguessin analitzat i reconegut les seves motivacions, interessos i necessitats.

El model d'escola coeducativa implica que la comunitat escolar reconeix l'existència de la jerarquia del model masculí sobre el femení i que el professorat està disposat a intervenir per corregir aquesta jerarquia, alhora que es tenen en compte les necessitats no ateses de nens i nenes.

La coeducació neix d'un concepte que presenta la cultura amb tota la seva globalitat, accepta les diferències personals sense confondre-les amb les diferències de gènere i adequa els processos d'ensenyament-aprenentatge a les característiques psicopedagògiques, socials i afectives de l'alumnat sense cap tipus de discriminació.

La coeducació significa transformar la igualtat formal en igualtat real, ja que posa els mitjans necessaris per a una veritable igualtat d'oportunitats. Significa educar conjuntament nens i nenes i nois i noies, en la idea que hi ha diferents mirades i visions del món; diferents experiències i aportacions fetes per dones i homes.

Els centres educatius són un lloc idoni per educar en democràcia i, per tant, en igualtat d'oportunitats; ara bé, hi queden elements no conscients (currículum ocult), de discriminació sexista i, per tant, hi ha moltes coses a fer encara.

La poca importància que el currículum concedeix a la diversitat i riquesa de sabers que la humanitat ha anat elaborant en l'esfera de la privacitat, mutila els coneixements socials i històrics. Tot l'alumnat, independentment del seu sexe, és privat de la possibilitat d'aprendre a l'escola els coneixements bàsics per afrontar adequadament els problemes que planteja la vida privada.

Una part molt important dels problemes que sorgeixen en els centres educatius tenen el seu origen en la manca de recursos de l'alumnat a l'hora d'afrontar la complexitat de les situacions problemàtiques que es deriven de la interacció. La construcció de relacions interpersonals solidàries, basades en el respecte i la convivència amb les altres persones com a exemple de diversitat i font de riquesa, implica la capacitat d'analitzar els conflictes, de localitzar-ne les causes i d'elaborar estratègies adequades, no sexistes i no violentes, per resoldre'ls.

La resolució dels problemes referits a l'àmbit social també requereix d'un aprenentatge. Deixarho en mans de l'atzar, la maduració espontània o la imitació de models suposa ignorar la importància de les relacions interpersonals com a base de qualsevol coneixement social o científic.